

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : नोव्हेंबर – २०२५

द्वितीय वर्ष

सत्र – ३

विषय:- मराठी भाग-१ (लो. टिळकांचे राष्ट्रीय अर्थशास्त्र) (BMG-21311)

दिनांक : २५/११/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

उत्तरपत्रिकेत प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. लोकमान्य टिळकांनी 'केसरी' मधून स्वदेशीबद्दल केलेले प्रतिपादन सोदाहरण स्पष्ट करा.
२. भारताच्या आर्थिक शोषणाविषयक विविध विचारवंतांनी व्यक्त केलेल्या मतांचा आढावा घ्या.
३. लोकमान्य टिळकांच्या अग्रलेखातील भाषाशैलीची वैशिष्ट्ये सोदाहरण स्पष्ट करा.
४. शेतकऱ्यांचे महत्त्वाचे उठाव व त्याची कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. कौटिल्याचे अर्थशास्त्र व लोकमान्यांचे राष्ट्रीय अर्थशास्त्र यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.
२. भारतातील पारंपारिक उद्योगाच्या ऱ्हासाची कारणे सांगा.
३. कापड उद्योगावर लोकमान्य टिळकांचे आर्थिक विश्लेषण सविस्तर सांगा.
४. साखर कारखानदारीबाबत लोकमान्य टिळकांचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.
५. 'सोन्यारूप्याचे नाणे' या अग्रलेखाचा थोडक्यात आढावा घ्या.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. लोकमान्य टिळकांचा आर्थिक व्यवहारवाद
२. स्वदेशी चळवळीने बँकांना प्रोत्साहन
३. शेती हा अर्थशास्त्राचा कणा
४. आधुनिक भारतातील संचारसाधनांचा विकास